

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Ved lov nr. 625 af 21. december 1983 om adgang til forsvarsbistand under en administrativ skatte- eller afgiftsstraffesag indførtes en særlig beskyttelse for skatteydere, der mistænkes for overtrædelser af skattekontrolloven, kildeskatteloven eller sømandsskatteloven, idet der blev åbnet adgang til forsvarerbeskikkelse. Lovens anvendelsesområde er senere udvidet ved lov nr. 209 af 16. maj 1984 til også at gælde overtrædelser af investeringsfondsloven og etableringsloven. Den 17. maj 1984 vedtog folketinget yderligere lov om omkostningsdækning af udgifter til sagkyndig bistand i skattesager. Efter denne lovs § 3, stk. 3, dækkes udgifterne med 50 pct. for personer og 40 pct. for selskaber.

Loven vedtoges som en konsekvens af østre landsrets dom af 18. juni 1982, se Ugeskrift for Retsvæsen 1983, side 457, hvorefter retten tillod ligningsmæssigt fradrag af udgifter til advokat- og revisorbistand i en omfattende skattesag.

Naturligt nok henleder den gældende retstilstand på skatteområdet opmærksomheden på de almindelige retshjælpsregler.

I 1981 har justitsministeren nedsat et udvalg vedrørende retshjælp m.v. Dette udvalg skal blandt andet overveje spørgsmålet om retshjælp i forbindelse med en forenklet procesform for sager af mindre værdi samt spørgsmålet om ændringer af bestående retshjælpsordninger med henblik på en almindelig forbedring af adgangen til retshjælp. Videre skal udvalget overveje de eksisterende retshjælpsordninger, således at der derved tilvejebringes et grundlag for mere langsigtede overvejelser vedrørende mulighederne for en samlet planlægning og koordinering inden for retshjælpsområdet. I et svar til folketingets retsudvalg (alm. del sp. 31, folketingsåret 1983-84 (2. samling)) har justitsministeren oplyst, at udvalget i 1982 har afholdt en del møder, samt at udvalget ville blive indkaldt til nyt møde i august 1984. Videre har justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende begrænsning af udgifterne til fri proces afgivet en indstilling om begrænsning af udgifterne hertil. Det fremgår i øvrigt af ministerens svar på ovennævnte spørgsmål, at overvejelserne tilsyneladende kun går i retning af at skabe økonomiske forudsætninger for en forbedring af den offentlige retshjælp ved advokater.

Udviklingen i udgifterne til eksisterende retshjælpsordninger

	Advokatretshjælp	Fri proces	Advokatvagt	Selvst. retshjælp
	- samme bevilling -			
	Kroner			
1980	2.052.136	34.938.987	339.000	2.039.000
1981	2.608.077	44.839.455	462.000	2.096.000
1982	2.070.014	54.783.180	525.000	1.950.000
1983	3.877.829	56.900.000		

Det fremgår af tallene, at der i perioden er sket en forskydning fra de selvstændige retshjælpsordninger over imod ordninger, hvori der medvirker advokater. Efter forslagsstillernes opfattelse er disse forskydninger et udtryk for en manglende prioritering og fravær af en overordnet politik for et sammenhængende retshjælpsystem. En sådan

politik behøver ikke at skabe konflikt mellem advokaters og selvstændige retshjælpsinstitutioners virksomhed, men kan tage sigte på at fremme en gensidig udviklingsproces mellem de to retshjælpsformer. For så vidt angår de selvstændige retshjælpsinstitutioner finder forslagsstillerne, at disses virksomhed skal ansues både som en alsidig